

ZIEMIA

LUBELSKA

PISMO GOSPODARSTWA

Redakcja i Administracja Gubernatorska Nr 3. — Skrzynka pocztowa Nr 50. — Adres telegraficzny „Ziemia — Lublin”

CENA PIERWOKWARTY:

w Kiosku 90 odwołać: miesięcznie 1,40 hal., kwartał 4 kor., półrocznie 2 kor., rocznie 3 kor., a odwołanie miesięcznie 1,30, kwartał 3,20, półrocznie 10,40, rocznie 20,80, za przewoźny satelity, 2,60 hal. Kwart. 7,60 h., półrocznie 15 k. rocznie 30 k.

CENA OBLICZEŃ:

Przed pociąg, im. jego miejsce bezobrotowe. Prąd tekstem 1 kor., wrażliwość 1 kor. 50 hal., w tekstem 70 hal. Makrologi 40 kor. wrażliwość str. 40 hal. W drukach z wyraz 6 h. W dziele adwersym 4 kor. Makrologi na 100 na przew. 2 kor., w wrażliwość 2 kor.

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska” gotowa kosztuje 6 halorzy

REKOPISOW NIE WRAÇA NAZ.

PIERWSZO-
SZEDNY .. „OAZA“ KINO (gm. hotelu BZIS Tragedja według
TEATR Europejsk.) Emila Zoli w 4 cz.
z udziałem w roli tytułowej TEREZA i inne.
utalentowanej Marji Carmi

TELEGRAMY

Gwałtowne walki na froncie zachodnim.

Wczorajszy komunikat niemiecki.

BERLIN, 30.1 (B. K.). Komunikat wojenny niemiecki pod datą 29.1.

Zachodnia widownia wojny.

Na północ od Armenties Anglicy trzykrotnie nas atakowali. Nieprzyjaciel został wśród wielkich strat po jego stronie odparty. Na zachód od Fromelles, na wschód od Neuville i St. Taast oraz na północnym brzegu Ancre na północ od Vie-sur-Aisne pozostały bezskutecznymi wysiłki od działów nieprzyjacielskich. Na zachodnim brzegu Mazy panuje żywa działalność bojowa. Rankiem usiłovali Francuzi bez przygotowania sytuacji przez ogień niespodziewanie wdrzeć się na nasze stanowiska na wyżynie 304. Nasz natchmiast podjęty ogień

zmusił ich do cofnięcia się. Po południu, po gwałtownym ogniu artylerji nastąpiły trzy wielkie ataki francuskie, które zostały złamane. Mimo hojnego szafowania przez nieprzyjaciół ludźmi i amunicją Francuzi nie zdobyli ani płaszczyzny ziem naszych stanowisk. W Wozezech w jednym miejscu wojska nasze wdary się do francuskich okopów i poróciły z 35-ciu jeńcami i karabinem maszynowym.

Wschodnia widownia wojny.

Nad Aa niepomyślna pogoda zmniejszyła działalność bojową. Nad Złotą Lipą wojska tureckie odparły rosyjskie ataki, podjęte w wielkich masach po długiej działalności ognia działowego. Na froncie armji gen. marsz. Mackenzena i na froncie macedońskim nic nowego.

Pierwszy generał-kwtermistrz Ludendorff.

Na morzach.

LONDYN, 30.1 (BK). Urzędowanie donoszą 29.1 że krążownik pomocniczy „Laurentic” (14892 ton) został przez niemiecką łódź podwodną lub minę zatopiony; wyratowano 12 oficerów i 109 ludzi.

Walki powietrzne na froncie zachodnim.

BERLIN 30.1 (BK). Biuro Wolffa donosi pod datą 29.1 Na całym froncie zachodnim panowała 27.1 wzmożona działalność niemieckich lotników. Dworzec kolejowy we Fronard, nieprzyjacielskie baterje na zachód od Perone, dworzec Rosieres i obóz nieprzyjacielski koło Cappy i Bray obrzucono wydatnie bombami, jak również i Neuvesmaisons. Koło Tanl zaatakowano ogniem karabinu maszynowego francuski obóz. Areoplan zburił linję kolejową i most kolejowy na południe od Etayles, poczem zaatakował karabinem

maszynowym pociąg, będący w ruchu na północ od mostu, zatrzymał go i zapalił pociskami jeden wagon. W walce powietrznej zestrzelono 5 nieprzyjacielskich aeroplanów.

Zamach na króla hiszpańskiego.

MADRYT 30.1 (BK) Agencja Havasa donosi: Dzienniki donoszą, iż jacyś złoźnicy usiłowali spowodować wykołowanie królewskiego pociągu pod Grenadą. Udało się jednak uniknąć nieszczęścia. Aresztowano dwie osoby.

Otwarcie w Galicji szkół rosyjskich.

STOCKHOLM 30.1 (tel. wł.) Organizacje i komitety miejscowe rosyjsko halickich towarzystw przesyłają z całej prowincji rosyjskiej na ręce generalnego gubernatora Galicji wschodniej i Buko-

winy rezolucje z żądaniem, aby otworzono tam szkoły rosyjskie.

„Jugosłowianie” amerykańscy za królem Piotrem

GENEWA, 30.1 (tel. wł.) Pisma francuskie donoszą, że Pasicz otrzymał z Valparaiso depezę treści następującej:

„Z powodu koronacji cesarza Karola, Słowianie południowi zebrali się z 200 miejscowości Chili, Argentyny, Boliwji, Peru, Paragwaju i Ugwaju i wyrazili protest przeciwko narzucaniu narodowości monarchy nowokoronowanego i witają z radścią króla Piotra, który jest powołany do zjednoczenia Słowian Południowych. Depeszę podpisał Daburizzo.

Finlandczycy nie pójdą do wojska.

KOPENHAGA 30.1 (BK) „Berlingske Tidende” donosi z H paranda dnia 29.1. Plan ogólnej mobilizacji w Finlandji został zaniechany ze względu na oporne w tej sprawie stanowisko głównego rosyjskiego dowództwa, powodującego się względami na to, iż krok taki, gdyby się nie udał, oddziałalby na wojsko rosyjskie przygnębiająco w najwyższym stopniu.

Nędza we Francji.

PARYŻ 30.1 (BK) Ogólny Związek robotników Francji żąda w manifestie z 29.1 przedstawionym rządowi, parlamentowi i ogółowi jaknajszybzego podjęcia kroków celem skutecznego zwalczania nędzy żywnościowej, która się zaostrzyła do najwyższego stopnia przez złe żniwa, działalność łodzi podwodnych i opieśszalność władz. Manifest żąda między innymi uwolnienia powołanych do armji terytorjalnej robotników gospodarczych. Brak węgli w Paryżu trwa dalej. Ponownie przyszło do kilku demonstracji.

Katastrofa powietrzna.

BERNO 30.1 (B. K.). Francuski lotnik porucznik Damat spadł przedwczoraj podczas nocnego lotu nad Paryżem; znaleziono go jako trupa.

NA DALEKIM WSCHODZIE.

(Kor. wł. „Ziemi Lubelskiej”).

Kopenhaga, w styczniu.

Podczas gdy Europa w straszliwy sposób krew swych synów marnotrawi na polach bitew, na Dalekim Wschodzie rośnie coraz bardziej i wzmagają się nowa, wielkomocarstwo- wa potęga: Japonja.

Według ogłoszonego wyniku spisu ludności z roku 1913, ludność Japonji (wyjąwszy Koree, Formozę i Sachalin) wynosi około 60 milionów mieszkańców. Roczny przyrost, wynoszący 342 na 1000 wywołuje konieczność emigracji. Rocznie opuszcza Japonję przeszło 350 000 emigrantów, głównie udających się na terytorjum Azji, Ameryki, Australji, a w małej tylko części do Europy. Emigracja japońska jest przedewszystkiem kwestją niezmiernie doniosłej wagi dla Stanów Zjednoczonych, gdzie rozpoczęła się ona w roku 1860. Wzrost jej dopiero jednak nastąpił po wojnie chińsko japońskiej w roku 1894—5. Rząd japoński, patrzyący przychylnie naogół na emigrację, niechętny jest emigracji do Ameryki uważając, że powinna ona nastąpić przedewszystkiem na terytorjum azjatyckim. Prawdopodobnie po wojnie stanowisko rządu się nie zmieni, być może nawet, iż będzie usiłował on hamować wychodźstwo do Stanów Zjednoczonych. Za tem przemawiają rosnąca coraz bardziej emigracja do A. J. Także w Mandżurji w roku 1908 wynosiła za edwie 50.000 ludzi, a w roku 1914 już ponad 100.000. Przyczynią się również do tego prawdopodobnie ustępstwa czynione przez Chiny na rzecz Japonji, popierające emigrację japońską nie tylko do Mandżurji, ale i innych części Chin.

Zresztą przypuszczać należy, że emigracja się zmniejszy wobec tego, że Japonja, dążąc do opanowania rynków handlowych w Azji, będzie potrzebowała wiele robotnika.

Obecnie cała uwaga Japonji i główne jej wysiłki ekspensyjne zwracają się w kierunku Chin.

Korespondent tokijski „Morning Post” ogłasza dwa znamienne artykuły o sukcesach gospodarczych Japonji w Chinach. Od chwili objęcia teki premiera przez Teruzcego, mówi ich korespondent, widząc w Japonji coraz więcej sterania wytworzenia w Chinach sfery interesów finansowych, zwłaszcza od chwili, gdy zauważył o podobne dążenie w Stanach Zjednoczonych. Japonja ma rezerwę 500 milionów jenów, 200 milionów jenów umieszczono w brytyjskich pożyczkach. Dla reszty szuka się terenu w Chinach. Przed dwoma laty zażądała Japonja od Chin, żeby dalsze koncesje były tylko udzielane za zgodą Japonji. Były to żądania, wypływające z przeczności, celem zapewnienia sobie kontroli nad pokładami węgla i żelaza w Chinach, których Japonja tak potrzebuje. Na razie nie grozi żadna obca potęga niezawisłości Chin, a japońska polityka zmierza do tego, żeby niedopuszczyć nigdy do tego, żeby mogło nastąpić podobne zagrożenie ze strony obecnej potęgi. Japonja chce szybko rozwinąć bogactwa naturalne Chin, chce stworzyć stały silny rząd, żeby kraj był w możności ewentualnego stawienia oporu wszelkim atakom z zachodu. Zanim jednakowoż to nastąpi, Japonja stara się sama ten opór przygotować i zorganizować.

DRUKARNIA „ZIEMIA LUBELSKIEJ”

Lublin, Gubernatorska № 8.

wykonywa wszelkie roboty drukarskie.

Wykonanie
staranne.

Ceny
przystępne

Korespondent „Morning Post” podkreśla wyraźnie rywalizację Japonji z państwami zachodnimi, a szczególnie z Ameryką. Na razie wobec wojny nie potrzebuje się ona obawiać państw zachodnich, lecz Brytania przecież nie zrzeknie się swoich planów i po wojnie podejmie stosunki handlowe z Chinami. Stany Zjednoczone planują zdaniem Japonji ulokowanie ogromnych kapitałów, osiągniętych wskutek wojny w handlu chińskim. Anglja ma na oku rynek światowy, Ameryka chiński, Anglja więc a jeszcze bardziej Ameryka są rywalami Japonji.

Japonja uważa obecny spokój za chwilowy, stara się więc o pozyskanie Chin, ażeby zapewnić sobie na przyszłość ich przychylność celem zawarcia związków handlowych. Dla tego też Japonja będzie się strzegła odrywania jakichkolwiek terytorjów od obszaru Chin i będzie pilnowała tej zasady wobec innych wszelkimi siłami. Japonja doszła do przekonania, że dopływ złota do Chin jest tak samo wielkim niebezpieczeństwem, jak podział terytorjów chińskich. Wprawdzie Chiny zachowują się wobec starań gospodarczych Japonji z pewną obojętnością, ale gospodarze interesy są potężnym czynnikiem usuwania przeciwności. Dziś już Japonja ma w ręku 20 pr.

handlu zewnętrznego Chin i jakkolwiek Anglja i Stany Zjednoczone są jej współzawodnikami, jednakowoż Japonja posiada nieocenioną wyższość z powodu tanich sił roboczych, znajomości stosunków chińskich, języka, obyczajów, przemilczając już korzyści geograficznego położenia.

L. P.

Ze świata.

Samobójstwo pianisty. Znany pianista niemiecki Paweł Goldschmidt popełnił samobójstwo w czasie podróży z Hamburga do Berlina. Czyn swój wykonał w chwilowym obłędzie. Mianowicie gdy konduktor zażądał biletu i Goldschmidt nie mógł go znaleźć popadł w takie rozdrażnienie, że wyskoczył z jadącego pociągu i odniósł ciężkie obrażenia. Przewieziony do pobliskiego szpitala zmarł po kilku godzinach, nie edzy skawszy przytomności.

Śmierć milionerki z głodu. W Sarajewie zmarła przed kilku dniami w wieku 72 lat milionarka Anna Dugonic. Ciało jej znalezione w zamkniętym mieszkaniu, w którym od szeregu lat mieszkała, słyąc w okóło ze skąpstwa i chciwości. Sekcja wykazała, że powodem śmierci był głód. Ponieważ zmarła nie pozosta-

wiła żadnej rodziny, cały jej majątek, wynoszący 3 miliony, przechodzi na własność gminy.

POPIERAJMY

PRZEMYSŁ

I HANDEL POLSKI.

WYKAZ

ruchu chorych zakaźnych, meldowanych w Wydziale Sanitarnym przy Magistracie m. Lublina za grudzień 1916 r.

Rodzaj choroby	Pozostało z dnia 30 listopada	Przybyło	Wyzdrowiało	Zmarło	Pozostało na dzień 1 stycznia.
Tyfus brzuszny	24	11	9		26
Tyfus plamisty	12	16	20	1	7
Tyfus powrotny	2	2	2		2
Ospa naturalna					
Dyzenterja	1		1		
Cholera					
Szkarlatyna	48	30	37	1	40
Odra					
Dyfteryt	6	2	8		
Zapalenie nagm. opon mózg.					
Róża		2		1	1
Koklusz	1		1		
RAZEM.	94	63	78	3	76

Wydział Sanitarny miejski.

TAJNE DOKUMENTY

z archiwum lubelskich, rosyjskich gubernatorów

Wydał Józef SERUGA.

I.

Wyrok za udział w powstaniu 1833 r.

Mieszkańca miasta Opola Wincentego Morszczyznę, mającego lat 29, Polowy Audytorjat uznał za winnego z powodu przyjęcia do domu swego ludzi źle myślących, uzbrojonych—w broni palną, oraz za dostarczanie im żywności, za nakazanie służącemu Adamczukowi, ażeby ten nie rozgadywał nikomu o takich ludziach, był posyłany do karczmy przez bandzistów celem kupienia wódki.

Mieszkańca wsi Krzczonów Jana Banczerowskiego, mającego lat 20, Polowy Audytorjat uznał za winnego, za przyjęcie od bandy ludzi źle myślących jednego rannego człowieka, za dostawianie lekarstw dla tegoż rannego i ukrycie takowe go od ścigających kozaków.

Wójta gminy Boisk Piotra Różańskiego, mającego lat 38, tenże Polowy Audytorjat uznał za winnego opóźnienia opublikowania postanowienia Rządu celem schwytania i dostawiania takowych ludzi do rąk sprawiedliwości, a także o niewynalezienie stosownych sposobów do wyszukania

i wzięcia bandy w gminie jego okazującej się, chociaż on tłumaczy się, że pod tą porą był złożony cherebą, lecz ta ekskuzja nie może go uwolnić od winy występku a tym bardziej, że świadkowie zapytywani w tej mierze dali świadectwo, iż już pod tą porą był opuszczony od choroby.

Za które to przestępstwa oznaczonych zbrodniarzy polowy audytorjat, stosując się do Ustaw prawa zatwierdzonego przez Najjaśniejszego Pana, a mianowicie do rozdziału 2 o 19 o oraz do Ustaw wojennych artykułu 129, 135 i 136 tyczących się wojennych procesów, nakoniec do części pierwszej rozdziału 6 go punktu 2 go, do części 2 giej, rozdziału 5 go, punktu 10 o, ukazu Najjaśniejszej Imperatorowej Katarzyny Wielkiej, do punktu 201, zawartego w ukazach 1722 roku, kwietnia 28 i 1763 roku stycznia 18—i do polowego kryminalnego postanowienia rozdziału 5 o paragrafu 32, Polowy Audytorjat zastosowawszy się zupełnie do powyżej wskazanego prawa rozdziałami, paragrafami i datami—cytowanego wydał następujący wyrok:

Ksężom Starzyńskiego i Kroczeńskiego za miast kary śmierci postanawia odjąć święcenie pontyfikalne za pomocą biskupa djecejalnego i szlachectwo przez rodzinę ich zasłużone, odesłać na Syberję do ciężkich robót.

Szlachcicowi zaś Tomaszowi Żabińskiemu, mając wzgląd jedynie na podeszły wiek jego postanowiono odjąć szlachectwo i odesłać na Syberję na załudnienie.

Helenie Łukasiewiczowej i pannie Helenie Nowakowskiej także po odjęciu im szlachectwa odesłać na Syberję na załudnienie.

Włościaninowi Kazimierzowi Węłtawskiego oddać do wojska rosyjskiego na czas dla polaków okre-

ślony i odesłać takowego do linjowych bataljonów oddziału korpusu Orenburskiego.

Filipa Pawka, ewczarza Wincentego Karpińskiego i byłego żołnierza Jana Wieniarczuka przepędzić przez różgi ludzi w głąbie ustawionych od jednego do pięciu set, a potem odesłać na Syberję na załudnienie.

Włościanina Stanisława Koźnicę, zważywszy, że takowy będąc przewodnikiem bandy do wsi Chruszlanik nie wiedział, że takowa składała się z ludzi źle myślących odesłać do twierdzy Zamościa do ciężkich robót na rok jeden, po upływie określonego czasu zwrócić do dawnego pomieszkania jednakowoż, ażeby policja miejscowa miała nad nim pilny nadzór.

Włościan Wincentego Morszczyznę i Jana Banczerowskiego oddać do wojska cesarsko rosyjskiego na termin dla polaków przepisany i odesłać takowych do bataljonów linjowych Orenburskiego korpusu.

Wójta gminy Boisk, szlachcica Piotra Różańskiego unnać od obowiązku i oddać do aresztu twierdzy Zamościa na pół roku, po upływie tego czasu zwrócić do dawnego mieszkania, z warunkiem aby policja miejscowa miała pilny nadzór.

Mieszkańca wsi Krzczonów maziarza Tomasza Banczerowskiego z uwagi, że w tym czasie kiedy przychodził do domu jego ludzie źle myślący i syn jego przyjął jednego rannego, on był złożony chorobą i nierządził w tej chwili domem swoim, uważa Polowy Audytorjat za karę aresztu przezeń odbyty i uwalnia go do domu, gdzie policja powinna mieć pilny nadzór.

d. c. n.